

AVUI
24-7-03

Biblioteca
Sant Bartomeu

DIES DE CADA DIA

Dorments

PERE ROVIRA

Sobre la gespa, a l'ombra més espessa del parc, hi ha un home que dorm. És un home jove, un de molts que aquests dies vénen als pobles de Lleida a treballar a la fruita i no troben feina. Són les quatre d'una tarda de calor ferotge, i l'home dorm plàcidament, amb els braços oberts sobre l'herba, la boca mig oberta, la camisa descordada, descalç, i la seva imatge fa creure que no hi pot haver ningú més despreocupat, més indiferent a les hostilitats del món. Segurament per això dorm, per deixar de preocupar-se: una o dues hores mortes són el seu tros de vida amable, perquè quan es desperti haurà de tornar a pensar que no tenia res i que avui té menys que ahir i que demà tot serà pitjor. Però ara l'esgotament reposa, mentre nosaltres pensem en el dibuix que es podria fer d'aquesta figura adormida, en el pes dels seus perfils, i de seguida ens sentim uns intrusos contemplant aquest son, jugant a imaginar la seva veritat.

Em sembla que la cara més enigmàtica, més indefensa, que podem veure d'una persona és la cara que fa quan dorm. La contemplació de qui està dormint el "son del plaer", com va dir el sacerdot poeta, és quasi tan deliciosa com el son del plaer mateix: l'amant que dorm ha tancat els ulls desitjant que l'altre continués mirant-lo, i el que està despert pot imaginar-se que l'amor augmenta dins dels somnis. Si no és en aquesta situació, mirar dormir algú

sempre té un regust d'intrusió. Per això, quan ens adormim en públic, no és rar que ens despertem amb la sensació que ens han pres alguna cosa, i efectivament, si un desconegut ens ha observat, s'ha apropiat d'una figura nostra que no sabrem mai com era. El sentiment d'estranyesa també ocupa la intimitat: encara que faci anys que dormim al costat d'una cara, sempre ens sorprèn l'enigma de veure-la dormint, i que sigui tan lluny, en una vida on potser no hem existit mai. O tenim por que la cara estimada es torni, en el seu somni, una cara que ho odia tot.

L'estiu debilita les vergonyes: no només ens passem mig o totalment despullats per les platges, també ens hi adormim amb la mateixa escassa o nul·la indumentària. És un fet que fa reflexionar, perquè, curiosament, l'efecte inquietant, la sensació d'obscuritat que ens pot produir una cara que dorm, desapareix quan veiem les dormides antípodes d'aquesta cara: un cul adormit no suggereix res íntim ni té res de misteriós, és un tros de carn que només disposa de la seva evidència per resultar atractiu o repel·lent. Una cara adormida, en canvi, no sembla feta de carn, i quan la contemplem, els ulls i la boca, el color de la pell, l'inici d'un somriure semblen intangibles.

Tornem a l'home que dorm en el parc. Ens recorda el protagonista d'un poema cèlebre, *El dorment de la vall*, d'Arthur Rimbaud. El jove d'aquest poema també jeu sobre l'herba, tranquil, "somrient com somriuria un nen mallet". L'últim vers ens explica que "té dos forats rojos al costat dret del pit". El nostre dorment del parc es desperta, s'incorpora i queda assegut sobre l'herba, la llum calenta de la tarda li fa aclucar els ulls, es palpa la camisa, com si busqués el tabac, però no treu cap cigarret; s'adona que el mirem i la seva mà ens ofereix un lent gest amistós. Després, torna a palpar-se el pit, i nosaltres, fidels al model literari, pensem en les seves ferides.